TOÀ ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN DI LINH** **TỈNH LÂM ĐỒNG**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 07/2023/QĐST-DS	*D, ngày 08 tháng 12 năm 2023.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN DI LINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Huỳnh Thị Mỹ Lệ

Thư ký phiên họp: Ông Phí Hoàng Tuấn

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Di Linh tham gia phiên họp: Ông K'Dem – Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 12 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Di Linh, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 199/2023/TLST-DS ngày 06 tháng 10 năm 2023 về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 143/2023/QĐST-DS ngày 27 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Ka D, sinh năm 1948. Địa chỉ: Thôn A, xã L, huyện D, tỉnh Lâm Đồng. Có mặt.

Người bị yêu cầu: Chị Ka D1, sinh năm 1985. Địa chỉ: Thôn A, xã L, huyện D, tỉnh Lâm Đồng. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 02 tháng 10 năm 2023 và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, bà Ka D trình bày:

Chồng bà Ka D tên là K'J (sinh năm 1949, mất ngày 07-4-2016), bà và ông K'J không có con chung. Ka D1 là con nuôi của bà và ông K'J, lúc ông bà nhận nuôi thì Ka D1 được 09 tháng tuổi, thời điểm đó trẻ mồ côi nhiều, không rõ lý lịch, bà nhận nuôi ở Trại phong D, hiện nay không biết bố mẹ ruột Ka D1 sinh sống tại đâu, còn sống hay đã chết, ở Trại phong D cũng không có hồ sơ lưu giữ hồ sơ nhận nuôi. Bà và ông K'J chỉ có một người con nuôi là Ka D1, sinh năm 1985, hiện Ka D1 đang sống

cùng với bà tại Thôn A, xã L, huyện D, tỉnh Lâm Đồng. Ngoài ra, không còn người con ruột, con nuôi nào khác. Bà là người giám hộ đương nhiên cho con bà là Ka D1.

Từ nhỏ Ka D1 phát triển không bình thường, học hết lớp 6 thì không tiếp tục học được, do không nhớ, không biết gì, hay đau đầu, đến năm Ka D1 được 17 tuổi thì phát bệnh nặng, có biểu hiện tâm thần nên gia đình đưa Ka D1 đi khám bệnh tại Bệnh viện tâm thần Trung ương 2, bác sĩ chẩn đoán Ka D1 bị "Tâm thần phân liệt thể Paranoid". Ủy ban nhân dân xã L, huyện D, tỉnh Lâm Đồng cấp Giấy xác nhận khuyết tật cho Ka D1, dạng khuyết tật "thần kinh tâm thần", mức độ khuyết tật "Đặc biệt nặng" ngày 16-01-2014, đến nay bệnh không thuyên giảm và có phần nặng thêm, hiện tại gia đình tự quản lý và theo dõi điều trị tại nhà. Vì vậy, bà yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Ka D1 mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Di Linh phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự. Về tố tụng: Từ khi thụ lý đến trước khi họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự; Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị tuyên bố chị Ka D1 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Di Linh nhận định:

[1] *Về thẩm quyền giải quyết:* Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự có nơi cư trú cuối cùng tại huyện D nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Di Linh.

[2] *Về nội dung:*

Chị Ka D1 có biểu hiện bệnh từ năm 2002: Mất ngủ, nói một mình, nghe tiếng nói trong đầu xúi giục làm việc này việc kia, thường bỏ nhà đi lang thang không biết đường về. Năm 2014 từng điều trị nội trú tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2. Sau đó được lãnh thuốc điều trị liên tục tại Trạm y tế xã L, huyện D, tỉnh Lâm Đồng đến nay. Chị Ka D1 thường xuyên tái bệnh do không hợp tác uống thuốc. Được hưởng trợ cấp xã hội từ năm 2014.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 852/KL-VPYTW ngày 22 tháng 11 năm 2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận: "*Về y học: hiện nay Ka D1 bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD.10; về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: hiện nay Ka D1 mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi* ".

Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự và khoản 1 Điều 376 của Bộ

luật Tố tụng dân sự, Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Ka D.

[3] Về lệ phí: Bà Ka D thuộc trường hợp "người cao tuổi" và "cá nhân thuộc hộ nghèo"được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

[4] Ý kiến phát biểu của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Di Linh tại phiên họp phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

1- Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Ka D về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".

Tuyên bố chị Ka D1, sinh năm 1985, nơi cư trú Thôn A, xã L, huyện D, tỉnh Lâm Đồng là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự đối với bà Ka D.

3. Người yêu cầu bà Ka D có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định để yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng giải quyết theo thủ tục phúc thẩm. Viện kiểm sát nhận dân huyện Di Linh có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án theo quy định của Luật thi hành án dân sự đối với những quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 482 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- VKSND huyện Di Linh;
- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- Chi cục THA DS huyện Di Linh;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký tên và đóng dấu)

Huỳnh Thị Mỹ Lệ